

БАКАЛА А. А.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри права Європейського Союзу та порівняльного правознавства

МІГРАЦІЙНА КРИЗА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Міграція ніколи не була випадковістю або просто аберацією розвитку. Будь-які суспільні трансформації, політичні конфлікти, зміни тощо завжди супроводжувалися переміщенням людей. Феномен міграції полягає в тому, що попри видиму інертність, вона завжди адекватно реагувала на зміни, які мали місце в суспільстві. Зростання міграції під впливом глобалізації посилило її роль в суспільствах. Це підтверджує зростання уваги до міграційних процесів з боку влади, науковців, політиків, підприємців. Особливо інтерес до міграції зріс, коли на міжнародному рівні почали відчуватися негативні наслідки міграційних процесів, і людство зіткнулося з необхідністю координації зусиль багатьох країн для вирішення проблемних ситуацій пов'язаних з міграцією [1].

13 листопада 2015 р. у Парижі стався терористичний акт, який забрав життя близько 130 людей. Підозрюваними вважаються мусульмани-бельгійці. А вже 22 березня 2016 року терористи здійснили ще один теракт у Брюсселі. Ці обидві події мають спільну мету. Як відомо, Франція та Бельгія входять у міжнародну коаліцію з боротьбою проти ІДІЛ, а відповідальність за згадані теракти взяла на себе ІДІЛ. Причин терактів є декілька. По-перше, ісламісти хочуть посіяти паніку серед населення, адже відомо, що страх, хаос та анархія — це сприятливі умови для перевороту. Французькі мусульмани заявляють, що ІДІЛ та іслам неможна ототожнювати, але необхідно навести один приклад. Варто згадати про «Шарлі Ебдо». Це доволі відомий французький журнал, який виходить щотижнево. 1 березня 2006 року журнал опублікував так званий «Маніфест дванадцяти». Маніфест проголосив ісламізм новим тоталітаризмом після фашизму, нацизму та сталінізму [2].

7 січня 2015 стався озброєний напад на офіс редакції, загинуло 12 осіб. А до цього журнал випустив спецвипуск с карикатурою на пророка Мухамеда. Тисячі мусульман з усього світу виразили своє жорстке обурення. Тепер стосовно терактів у Парижі та Брюсселі. Мусульмани доволі аморфно прореагували на це, осудження дій терористів не набуло широкого розголосу серед них, лише деякі заяви мусульманських організацій. Виникає справедливе питання, чи не підтримують вони дій терористів? У Корані є доволі цікава інформація стосовно «джихаду», так званого знищення іновірців. По-друге, зараз мусульманський світ лихоманить, і де потрібно шукати відповідь на це питання, то тільки в сучасному ісламі, чи він еволюціонує, пристосується до сучасних умов, чи радикальні ідеологи повернуть його до так званого «класичного періоду» епохи халіфатів з дуже жорсткими канонами та виправданням

вбивств мирних людей. По-третє, джерело Islam-today підкреслює, що радикалізації піддається тільки малоосвічена молодь, яка представлена сама собі [3].

Проблема міграційної кризи у ЄС сьогодні полягає в тому, що немає єдності серед країн ЄС як її вирішити єдиним фронтом. Такі країни, як Угорщина, Словаччина не хочуть займатися перерозподілом біженців у себе, та укріплюють кордони. Слід зазначити, що Німеччина теж припустилася помилки. Справа йде про Новий рік у Кельні коли сталися організовані напади мігрантів на жінок-німок, внаслідок близько 200 постраждалих. Кілька годин поліція не могла взяти ситуацію під контроль [4]. Ситуація є провалом політики безконтрольного прийому біженців та мігрантів. Як бачимо, гасло канцлера ФРН А. Меркель «Ми впо-раємося» не спрацювало.

Таким чином, можна констатувати, що міграційна криза у Європейському Союзі сьогодні найбільша з часів Другої світової війни. Не можна не погодитися з цим, що міграційна криза характеризується наступними факторами та причинами:

1. Глобалізація. Незважаючи на її амбівалентний характер, це явище поглибило соціо-культурні протиріччя та вплинуло на розподіл праці. Крім того, глобалізація дала світу зброю масового ураження, посилює загрозу її потрапляння до рук терористів. Ідеї ІДІЛ та її дії у світі можливі тільки завдяки глобалізованому світу.

2. Занадто політизованість міграційної кризи. Абсолютно впевнено можна сказати, що якби це явище не було таким політизованим, то воно би вже вирішилося. На сьогодні можна сказати, що тут приймає участь не тільки Європейський Союз та Близький Схід, але і США, Канада, Туреччина, Саудівська Аравія, та з недавніх пір Росія.

2. Ісламізація Європи. Європа ісламізується дуже активно. Прибічників ісламу у Франції складає близько 15 млн., а мусульманські спільноти демонструють зазвичай виокремленість і не хочуть інтегруватися у європейський культурний простір. Виходить конфлікт європейських та мусульманських цінностей.

3. Загроза національної ідентичності. Провал політики мультикультуралізму загострив протиріччя між європейським світським населенням та мусульманами-мігрантами. Занадто несвоєчасна реакція політиків ЄС обурила громадськість, але головна причина є у відсутності єдності дій у самому громадянському суспільстві ЄС стосовно проблеми збереження національної ідентичності.

4. Політика інтеграції. Існує точка зору стосовно якої, з самого початку кризи потрібно було не інтегрувати біженців та мігрантів, а навпаки, асимілювати їх.

5. Відсутність єдиних та рішучих дій на виклик міграційної кризи з боку Європейського Союзу. З моменту початку кризи, а це кінець 2010 року, і до кінця 2015 не було єдиних, злагоджених дій. Акорд 18 березня

2016 року між ЄС та Туреччиною деякі вважають дивом, а скептики вказують на провал цієї угоди.

6. Колоніальні питання. Відомо, що в недалекому минулому країни ЄС мали численні колонії по всьому світу. Навіть сьогодні збереглися декілька, однак з міграційною кризою протиріччя між колоніями і метрополіями вилилася у конфлікт національної ідентичності.

7. Технічний прогрес. ХХІ сторіччя дало чимало корисного для світового прогресу, але і багато негативного. Унаслідок технічного прогресу зникли деякі професії, росте рівень безробіття у світі, громадяни ЄС не можуть знайти роботу. Приїзд мігрантів та біженців зробив відбиток на трудових відносинах між громадянами ЄС.

Отже, проаналізувавши причини та висновки стосовно міграційної кризи Європейського Союзу можна констатувати, що ми маємо справу, як не парадоксально це звучить — з глобальною проблемою сучасності. Очевидно, що з часів Другої світової війни — це виклик світовій політичній спільноті, державам та перевірка на міцність і дієвість міжнародному праву. Хочеться вірити, що здоровий глузд та мудрість політиків дозволять вирішити цю проблему дипломатичним шляхом і не осоромити нащадків.

Список використаних джерел

1. Юськів Б. Глобалізація і трудова міграція в Європі. – Р.: Видавель О. М. Зень, 2009. – 478 с.
2. Cassen P., Fourest C., Lepage C. La liberation [Електронний ресурс] / P. Cassen, C. Fourest, C. Lepage // Contre un nouvel obscurantisme. – Режим доступу: http://www.liberation.fr/tribune/2006/04/28/contre-un-nouvel-obscurantisme_37612.
3. Бельгийские мусульмане: терроризм – это не ислам. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://islam-today.ru/novosti/2016/03/24/belgijskie-musulmane-terrorizm-eto-ne-eslam/>.
4. Кельнский Новый год. Как Германия оказалась беззащитна перед своими гостями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nv.ua/publications/kelnskiy-novyyj-god-kak-germanija-okazalas-bezzashchitna-pered-svoimi-gostjami-89982.html>.